

การศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ
สำหรับนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนนาน
สาธารณรัฐประชาชนจีน*

A STUDY THE NEEDS OF USING THAI LANGUAGE IN BUSINESS
FOR CHINESE STUDENTS AT YUNNAN UNIVERSITY OF FINANCE
AND ECONOMICS OF CHINA

Fang, Ziyu

Fang, Ziyu

กิตติชัย สุธาสิโนบล

Kittichai Suthasinobol

ศุภวรรณ ลัจจพิบูล

Suppawan Satjapiboon

วิไลลักษณ์ ลังกา

Wilailak Langka

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Srinakharinwirot University, Thailand

E-mail: 6999918@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน 2) หาแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 3 คน 2) กลุ่มบัณฑิตชาวจีน สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 5 คน 3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาไทยเชิงธุรกิจ จำนวน 3 คน และ 4) กลุ่มนักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะที่ 2 เก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มนักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

* Received 10 December 2020; Revised 17 March 2021; Accepted 23 March 2021

ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ในแวดวงธุรกิจของจีนมีความต้องการจำเป็นให้นักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงิน ยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจใน 7 บริบท คือ บริบทสถานที่ทำงาน บริบทการบริการ บริบทงานสัมมนาธุรกิจ บริบทการเดินทางเพื่อธุรกิจ บริบทการค้า บริบทการลงทุน และบริบทการแสดงไมตรีจิต และนักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทย มีความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจโดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.85) การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน แบ่งได้ 3 แนวทาง ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรเสริม การพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอน และการพัฒนาสื่อการสอน

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น, การใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ, นักศึกษาจีน

Abstract

The Objectives of this research article were to 1) Study the needs of using Thai language in business for Chinese students at Yunnan University of Economics and Finance, China 2) Explore ways to empower Chinese students in Yunnan University of Economics and Finance in China with capacity and competence of learning to enhance Thai language proficiency especially in business. The sample group used in the research are consist of 3 graduate employers, 5 Chinese graduates in Thai language program, 3 Thai language in business teaching specialist, and 103 Chinese students in Thai language program. There are two types of research instruments including structural interview and rating scale questionnaire are adopted in this research. Data collection is divided into 2 phases: Phase I, data have been collected through in-depth interviews, and Phase II, collecting data by using questionnaires distributed to the Chinese students in Thai language program. The statistics used for data analysis are mean and standard deviation The results of the research suggest that: In Chinese business, there is a need for Chinese students in Thai language program from Yunnan University of Economics and Finance, have the ability to use Thai language in 7 business contexts including workplace, service, business seminar, business travel, trade, investment, and hospitality contexts. Results of data analysis suggest that Chinese students in Thai language program need to use Thai language in business at the high level ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.85). Analysis of guidelines for teaching development of Thai language in business courses for Chinese students can be

divided into 3 ways including curriculum development, development of teaching and learning activities, and development of teaching materials.

Keywords: Needs, Using Business Thai Language, Chinese Students

บทนำ

การติดต่อสื่อสารและความร่วมมือในการทำนิติกรรมต่าง ๆ ระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีนนั้น ย่อมก่อให้เกิดการใช้ภาษาที่แตกต่างกันในระดับสังคม และภูมิภาค ดังนั้นภาษาไทยถือว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึกและสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กัน ทำให้คนจีนกับคนไทยในแต่ละภูมิภาคอาศัยอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ อีกทั้งยังเป็นเสมือนสะพานเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของประชาชนทั้งสองประเทศ ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในมิติต่าง ๆ ใน พ.ศ.2556 รัฐบาลจีนได้เสนอแนวคิดข้อริเริ่มโครงการ “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” หรือ The Belt and Road Initiative (BRI) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการประสานนโยบาย การเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน การค้าและการลงทุน การหมุนเวียนทางการเงิน และการเชื่อมโยงของประชาชนระหว่างประเทศจีน ประเทศไทย และอีก 65 ประเทศทั่วโลกในศตวรรษที่ 21 (Office of the Leading Group for the Belt and Road Initiative, 2020) ในขณะเดียวกัน รัฐบาลไทยได้ดำเนินยุทธศาสตร์ “ไทยแลนด์ 4.0” และโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือ EEC (Eastern Economic Corridor) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุน และอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, 2563) เมื่อเชื่อมโยงแนวคิด “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” ของจีนกับยุทธศาสตร์ “ไทยแลนด์ 4.0” ของไทยแล้ว พบว่า ความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าการลงทุน และการสร้างผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศจีนกับประเทศไทยในอนาคตมีแนวโน้มที่จะมากขึ้น ทั้งนี้การใช้ภาษาไทยในการสื่อสารระหว่างคนไทยกับคนจีนในแวดวงธุรกิจก็จะมีบทบาทสำคัญมากยิ่งขึ้น ดังนั้นมหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน เล็งเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจมากขึ้น จึงเปิดหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทยระดับปริญญาตรี สำหรับนักศึกษาจีน เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคศตวรรษที่ 21

อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจสภาพการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจีนในการประสานงานและอำนวยความสะดวกในงานสำคัญ ๆ เช่น Thailand Festival และงาน China - South Asia Expo ที่จัดขึ้นในนครคุนหมิง มณฑลยูนนาน พบว่า ภาครัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนมีความต้องการนักศึกษา และบัณฑิตชาวจีนที่มีความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาไทยในฐานะผู้ช่วยผู้จัดการในหน่วยงานต่าง ๆ ค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาความสามารถ

การใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจีน พบว่า มีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทย และสามารถสื่อสารภาษาไทยสื่อสารกับคนไทยในชีวิตประจำวันได้ดี แต่ยังมีประสบปัญหาและอุปสรรคในการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นตามสถานการณ์ธุรกิจจริงอยู่หลายด้าน เพราะว่าการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจมักมีคำศัพท์เฉพาะในแวดวงธุรกิจเท่านั้น รวมทั้งมีคำศัพท์ภาษาอังกฤษจำนวนมาก ทั้งคำที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ และ คำทับศัพท์ ดังนั้น ภาษาไทยเชิงธุรกิจจึงจัดเป็นภาษาเฉพาะกิจ ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้สื่อสารเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (Thai for Specific Purposes) (ประคอง นิมมานเหมินท์, 2552) นอกจากนี้ ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจจำเป็นต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจบริบทธุรกิจ เช่น เศรษฐศาสตร์ การเงิน และการบัญชี สถิติ กฎหมายธุรกิจ ฯลฯ รวมถึงภูมิหลังของประเภทธุรกิจนั้น ๆ โดยการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจที่ดีต้องใช้ภาษาที่กะทัดรัด ชัดเจน สละสลวย ข้อความที่ใช้ต้องตรงตามหลักภาษาไทย การพูดและการเขียนต้องใช้สำนวนที่สุภาพ คำนึงถึงความรู้สึกของผู้ฟัง และผู้อ่านเป็นสำคัญ (เอกฉัตร จารุเมธิชน, 2549) ลักษณะการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจจึงแตกต่างจากการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวันทั่วไป หรือการใช้ภาษาเชิงวัฒนธรรมและวรรณกรรมไทย จึงทำให้นักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทย ไม่สามารถใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจในการสื่อสาร และประสานงานตามบริบทธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาสภาพปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเชิงธุรกิจให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศต้องคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของภาษาไทยเชิงธุรกิจ ซึ่งจัดเป็นภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (Language for Specific Purposes) มีลักษณะการใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสาร ประสานงานในสถานการณ์ธุรกิจ หรือประกอบอาชีพในภาคธุรกิจ ดังที่นักศึกษา Hutchinson, T. & Walters, A. ได้กล่าวว่าการสอนภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะต้องเริ่มต้นจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น (Need Analysis) เป็นขั้นตอนแรก โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามความต้องการของสังคมและผู้เรียน (Hutchinson, T. & Walters, A., 1994) เพราะการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น จะบ่งบอกถึงความต้องการในการใช้ภาษาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจน ทำให้ผู้สอนสามารถกำหนดบริบท เนื้อหา สื่อการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน และประเมินความสามารถในการใช้ภาษาที่ตรงกับความต้องการจำเป็น ตลอดจนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดภายในเวลาจำกัด และนำไปใช้ในสถานการณ์การทำงานของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Finocchiaro, M. & Brumfit, C., 1983) ดังนั้น การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น จึงเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทยมหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยาวนานให้มีประสิทธิภาพด้านการสื่อสาร ประสานงานในสถานการณ์ธุรกิจให้สอดคล้องกับสภาพสังคมระหว่างไทย - จีนในยุคศตวรรษที่ 21 อย่างแท้จริง

จากการวิเคราะห์ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาดังกล่าวข้างต้นพบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจของนักศึกษาจีน ไม่เพียงแต่แสดงถึงบุคลิกภาพและศักยภาพในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจีนเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงคุณภาพและมาตรฐานการเรียนการสอนภาษาไทยของมหาวิทยาลัยอีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์ประจำและเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ณ มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน จึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจของนักศึกษาจีน เพื่อจะได้นำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อมุ่งเน้นศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน และแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตชาวจีนจากหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และบริษัทเอกชนในประเทศจีน จำนวน 3 คน 2) กลุ่มบัณฑิตชาวจีน สาขาวิชาภาษาไทยที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนนาน และทำงานในรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และบริษัทเอกชนในประเทศจีน จำนวน 5 คน 3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยเชิงธุรกิจ ในมหาวิทยาลัยประเทศไทย จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผู้ใชบัณฑิตชาวจีน แบบสัมภาษณ์บัณฑิตชาวจีน และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยเชิงธุรกิจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพอย่างเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้ใชบัณฑิตชาวจีน แบบสัมภาษณ์บัณฑิตชาวจีนสาขาวิชาภาษาไทย และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยเชิงธุรกิจ จำนวน 3 ฉบับ โดยมีประเด็นและเนื้อหาที่ต้องการทราบข้อมูล 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพปัญหา

และความต้องการจำเป็นการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ ด้านบริบทการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ และด้านกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ จากนั้นนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมของเนื้อหา แล้วปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ในขั้นตอนนี้ใช้การวิเคราะห์ความสอดคล้องแบบ Index of Congruence (IOC) ของแบบสัมภาษณ์เป็นรายชื่อโดยพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) พบว่า ดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 - 1.00 แล้วปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3. เก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3 กลุ่ม แล้วสรุปประเด็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน และแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนเสริมสร้างความสามารถใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน

วิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อยืนยันความต้องการจำเป็นการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนิทาส สาธารณรัฐประชาชนจีน

1. ประชากร คือนักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนิทาส สาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 133 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาจีน สาขาวิชาเอกภาษาไทย ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 ถึงปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562 มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนิทาส จำนวน 103 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณอย่างเป็นขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้มาจากสัมภาษณ์เชิงลึก เสนอร่างแบบสอบถามต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมของเนื้อหา แล้วปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.2 ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ในขั้นตอนนี้ใช้การวิเคราะห์ความสอดคล้องแบบ Index of Congruence (IOC) ของแบบสอบถามเป็นรายชื่อโดยพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) พบว่า ดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 - 1.00 แล้วปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้

(Try Out) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จากนั้นนำผลที่ได้จากแบบทดสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้สูตรของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.963 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน พบว่า ด้านการฟังเท่ากับ 0.859 ด้านการพูดเท่ากับ 0.856 ด้านการอ่านเท่ากับ 0.908 ด้านการเขียนเท่ากับ 0.851 และการแปลเท่ากับ 0.918 (Cronbach, L.J., 2003)

3.3 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามความความต้องการจำเป็นการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป โดยมีลักษณะคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ โดยมีลักษณะคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับตามมาตราส่วนของลิเคิร์ต (Likert Scale) จำนวนข้อคำถามทั้ง 50 ข้อ แบ่งเป็นความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ ด้านทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะการแปล ทั้ง 5 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้ตอบแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (Likert, R. A., 1932)

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนิอัน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนิอัน สาธารณรัฐประชาชนจีน

1.1 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์โดยภาพรวม

1.1.1 ด้านสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจของบัณฑิตชาวจีน ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาสำคัญและความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจของบัณฑิตชาวจีนสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนิอัน คือ มีข้อจำกัดด้านความรู้ คลังคำศัพท์ ภาษาไทยเชิงธุรกิจ และความรู้คำศัพท์พื้นฐานเกี่ยวกับภาคอุตสาหกรรมและประเภทธุรกิจต่าง ๆ ระหว่างประเทศไทยและประเทศจีนในปัจจุบัน อีกทั้งประเทศจีนยังขาดแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศการเรียนรู้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ จึงทำให้ความสามารถการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการแปลของบัณฑิตชาวจีนขาดประสิทธิภาพในการสื่อสารตามบริบทสถานการณ์ธุรกิจจริง นอกจากนี้ยังมีอุปสรรคด้านความรู้

ความเข้าใจที่มีความแตกต่างกันด้านมารยาทและวัฒนธรรมทางธุรกิจระหว่างไทยและจีน รวมถึงคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ

1.1.2 ด้านความต้องการจำเป็นบริบทการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า บริบทการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจหลัก ๆ จะเป็นการติดต่อสื่อสาร และประสานงานกับคนไทยใน 7 บริบท ได้แก่ 1) บริบทสถานที่ทำงาน 2) บริบทการบริการ 3) บริบทงานสัมมนาธุรกิจ 4) บริบทการเดินทางเพื่อธุรกิจ 5) บริบทการค้า 6) บริบทการลงทุน และ 7) บริบทการแสดงไมตรีจิต

1.1.3 ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นโดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้ 1) ด้านเนื้อหา ควรจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ธุรกิจจริงตามการจัดกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงในบริบททางเศรษฐกิจระหว่างไทย – จีน ปัจจุบันมุ่งเน้นการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ ทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการแปลในสถานการณ์ธุรกิจจริงระหว่างไทย-จีน ควรจัดเนื้อหาเพื่อพัฒนาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภาคอุตสาหกรรมและประเภทธุรกิจต่าง ๆ ในประเทศไทย ความรู้ด้านคลังคำศัพท์ภาษาไทยเชิงธุรกิจ การใช้หลักภาษาไทย และกิจกรรมที่มุ่งเน้นฝึกทักษะการฟัง การใช้น้ำเสียง และสำเนียงการพูดภาษาไทยอย่างเป็นธรรมชาติตามบริบทธุรกิจต่าง ๆ 2) ด้านกิจกรรมฝึกทักษะการฟัง ควรจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นฝึกทักษะการฟังการใช้ถ้อยคำผ่านการสังเกตลีลา และกิริยาอาการการพูดของคนไทย และการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ และคำย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษตามบริบทธุรกิจต่าง ๆ 3) ด้านกิจกรรมฝึกทักษะการพูด ควรจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นฝึกทักษะการพูดโดยใช้น้ำเสียง ลีลาและสำเนียงอย่างเป็นธรรมชาติ และการใช้ถ้อยคำ คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คำย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษตามบริบทธุรกิจต่าง ๆ อย่างถูกต้อง 4) ด้านกิจกรรมฝึกทักษะการอ่าน ควรจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นฝึกทักษะการอ่านเอกสารเกี่ยวกับสภาพธุรกิจ เศรษฐกิจปัจจุบัน มารยาทและวัฒนธรรมทางธุรกิจ คุณธรรมและจริยธรรมทางธุรกิจ 5) ด้านกิจกรรมฝึกทักษะการเขียน ควรจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการใช้คำศัพท์ สำนวน และประโยคในการเขียนภาษาไทยเชิงธุรกิจ และวิธีการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และอักษรย่อในการเขียนภาษาไทยเชิงธุรกิจ 6) ด้านกิจกรรมฝึกทักษะการแปล ควรจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการแปลคำศัพท์ สำนวน ประโยค และคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คำย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษตามบริบทธุรกิจต่าง ๆ อย่างถูกต้อง

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาจีน พบว่า นักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทยจำนวน 103 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 33.01 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 33.98 และชั้นปี

ที่ 4 จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 33.01 โดยเป็นเพศหญิงจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 78.64 และเพศชายจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 21.36 มีความเห็นว่า เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วต้องการประกอบอาชีพในหน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ/องค์การมหาชนในประเทศจีนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.49 รองลงมาคือ ต้องการประกอบอาชีพในบริษัทเอกชนในประเทศจีน คิดเป็นร้อยละ 17.48 ต้องการประกอบอาชีพในหน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ/องค์การมหาชนของจีนที่ประจำประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 16.50 ต้องการประกอบอาชีพในหน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ/องค์การมหาชนของไทยที่ประจำประเทศจีน คิดเป็นร้อยละ 8.74 ต้องการประกอบอาชีพในบริษัทเอกชนในประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 4.85 และต้องการประกอบอาชีพในองค์กรอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 1.94

1.2.2 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนนาน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และประเมินระดับของความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจโดยรวม ดังแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปรผลระดับความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน

ที่	ความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ	N	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการจำเป็น	อันดับ
1	ด้านทักษะการฟัง	103	4.25	0.89	มาก	3
2	ด้านทักษะการพูด	103	4.28	0.81	มาก	1
3	ด้านทักษะการอ่าน	103	4.18	0.86	มาก	5
4	ด้านทักษะการเขียน	103	4.19	0.85	มาก	4
5	ด้านทักษะการแปล	103	4.26	0.83	มาก	2
		103	4.23	0.85	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า โดยภาพรวมมีความต้องการจำเป็นโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจทั้งด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการแปลอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านทักษะการพูดภาษาไทยเชิงธุรกิจ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.81) ด้านทักษะการแปลภาษาไทยเชิงธุรกิจ ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.83) ด้านทักษะการฟังภาษาไทยเชิงธุรกิจ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.89) ด้านทักษะการเขียนภาษาไทยเชิงธุรกิจ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.85) และด้านทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงธุรกิจ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.86)

2. ผลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สามารถนำไปใช้วิเคราะห์หาแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีนได้ 3 แนวทาง ดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตรเสริม เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างไทย – จีน ที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นในทุกด้าน จึงเห็นว่าความสามารถการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของนักศึกษาจีนในการประกอบอาชีพในอนาคต ดังนั้นผู้บริหารหลักสูตรมหาวิทยาลัย เศรษฐศาสตร์และการเงินยูนนานจะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรเสริมให้แก่ นักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 4 เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ โดยเน้นฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการแปลภาษาไทยเชิงธุรกิจ และเพิ่มพูนความรู้ด้านคลังคำศัพท์ภาษาไทยเชิงธุรกิจ ความรู้หลักภาษาไทย และความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภาคอุตสาหกรรมและประเภทธุรกิจต่าง ๆ ระหว่างประเทศไทยและประเทศ จีนในปัจจุบัน ตลอดจนพัฒนานักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทยให้ได้ใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความพร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานของวงการธุรกิจ หรือประกอบอาชีพ ในอนาคต

2.2 การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน การใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจจัดเป็น การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารระหว่างการทำงาน ประสานงาน และกิจการอื่น ๆ ดังนั้นผู้สอน ควรให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น โปรแกรม Wechat โปรแกรม VooV Meeting และโปรแกรม Yuketang เป็นต้น เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้เสมือนจริง ก่อนที่นักศึกษาจะใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจในการประกอบอาชีพในอนาคต

2.3 การพัฒนาสื่อการสอน สื่อการสอนถือเป็นแหล่งรวบรวมเนื้อหารายวิชา แนะนำกิจกรรม และวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือที่ใช้ ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการแปล รวมถึงช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิด ความสนใจในการเรียน การพัฒนาสื่อการสอนภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน ควรจัดหน่วยการเรียนรู้ตามบริบทของการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ 7 บริบท ได้แก่ บริบทสถานที่ ทำงาน บริบทการบริการ บริบทงานสัมมนาธุรกิจ บริบทการเดินทางเพื่อธุรกิจ บริบทการค้า บริบทการลงทุน และบริบทการแสดงไมตรีจิต โดยคัดเลือกเนื้อหาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ จริงตามการจัดกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจของตลาดหลักทรัพ์แห่งประเทศไทย และ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในบริบททางเศรษฐกิจระหว่างไทย-จีนปัจจุบัน ดังนั้นอาจารย์ ผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเชิงธุรกิจ จะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาสื่อการสอนรายวิชา ภาษาไทยเชิงธุรกิจให้เหมาะสมกับนักศึกษาจีน และสอดคล้องกับความต้องการการใช้ ภาษาไทยของตลาดแรงงานในยุคสมัยปัจจุบัน

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ด้านความต้องการจำเป็นบริบทการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ ผู้ใช้บัณฑิตชาวจีน บัณฑิตชาวจีน และผู้เชี่ยวชาญการสอนวิชาภาษาไทยเชิงธุรกิจแสดงความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ควรพัฒนาความสามารถใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ โดยมุ่งเน้นบริบทการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ 7 บริบท ได้แก่ บริบทสถานที่ทำงาน บริบทการบริการ บริบทงานสัมมนาธุรกิจ บริบทการเดินทางเพื่อธุรกิจ บริบทการค้า บริบทการลงทุน และบริบทการแสดงไมตรีจิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Strevens, P. ที่กล่าวว่า การจัดเรียงการสอนภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เป็นการสอนภาษาต่างประเทศที่ต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ส่วนหัวข้อและเนื้อหาที่จัดให้ผู้เรียนเรียนนั้นต้องจัดขอบเขตและบริบทให้มีความสัมพันธ์กับอาชีพ หรือวัตถุประสงค์เฉพาะ (Strevens, P., 1977) และสอดคล้องกับแนวคิดของ Dudley-Evans, T. & John, M. J. ที่กล่าวว่า การสอนภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเป็นการสอนที่เน้นการใช้ภาษาต่างประเทศในบริบทที่สอดคล้องกับสาขาอาชีพนั้น ๆ เป็นหลัก ถึงสามารถเห็นผลสัมฤทธิ์ของการเรียนได้ในระยะเวลาอันสั้น พร้อมทั้งจะนำไปใช้ประกอบอาชีพได้อย่างทันทีและเหมาะสม (Dudley-Evans, T. & John, M. J., 2007) ส่วนความรู้ความเข้าใจด้านมารยาทและวัฒนธรรมทางธุรกิจเป็นอีกบริบทที่สำคัญและมีความจำเป็นมากในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ เนื่องจากประเทศจีนกับประเทศไทยมีความแตกต่างด้านลักษณะทางภูมิศาสตร์ รูปแบบทางสังคม และสภาพเศรษฐกิจ จึงทำให้ความเชื่อ ค่านิยม และวัฒนธรรมในสังคมระหว่างไทยกับจีนมีความแตกต่างกัน ซึ่งหากนักศึกษาจีนให้ความสำคัญเรื่องดังกล่าว และเรียนรู้วัฒนธรรมร่วมกันจะช่วยเสริมสร้างการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยเห็นว่าการสื่อสาร ประสานงานเชิงธุรกิจกับคนไทยต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม และสังคม โดยทำความเข้าใจถึงวัฒนธรรมองค์กรธุรกิจของไทย ประเพณีท้องถิ่นไทย และระบบการทำงานของคนไทย ในด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเชิงธุรกิจ พบว่าภาษาไทยเชิงธุรกิจสำหรับนักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทย มีบทบาทสำคัญในการช่วยเสริมสร้างความสามารถสื่อสารในบริบทตามวัตถุประสงค์เฉพาะของนักศึกษาจีน และเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานที่ใช้บัณฑิต ผู้สอนจึงจำเป็นต้องพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยเชิงธุรกิจให้สอดคล้องกับความต้องการการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจของหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิตในสังคมจีน ดังที่ Mackey และ Mackay, R. & Mountford, A. ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะนั้น เกิดจากแรงบันดาลใจ และความต้องการการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Needs) ในงานอาชีพของผู้เรียน เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาภายในประเทศ และการติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศ (Mackay, R. & Mountford, A., 1978) นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการใช้ภาษาไทยที่ให้ความสำคัญกับ

วัฒนธรรม คุณธรรม และจริยธรรมทางธุรกิจ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน อีกทั้งช่วยลดอุปสรรค และเสริมประสิทธิภาพในการสื่อสาร ประสานงานกับคนไทยในอนาคตของนักศึกษาจีนอีกด้วย ทั้งนี้ยังมีนักการศึกษาไทยหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของภาษาไทยเชิงธุรกิจเพิ่มเติมว่า การใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจเป็นภาษาเฉพาะกิจ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

- 1) การเลือกใช้คำง่าย และสั้น สื่อความหมายกะทัดรัดและชัดเจน
- 2) การเลือกใช้คำต้องมีความหมายชัดเจนไม่ซ้ำซาก และไม่กำกวม
- 3) การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายในเชิงบวก
- 4) การใช้ถ้อยคำเต็มไปด้วยความจริงใจ มีเมตตาริถี
- 5) การใช้ภาษาถ้อยคำสำนวนที่สละสลวย ไพเราะเพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
- 6) การใช้ข้อความนุ่มนวล และสุภาพ และ
- 7) การใช้ภาษาแบบมีเหตุมีผล เพื่อก่อให้เกิดความพอใจ ขวัญกำลังใจ และความกระตือรือร้นในการทำธุรกิจ (พนมพร นิรัญทวี, 2540); (ศิริภรณ์ หอมสุวรรณ, 2543); (เอกฉัตร จารุเมธีชน, 2549); (ประคอง นิมมานเหมินท์, 2552) ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยเชิงธุรกิจ นักศึกษาจีนต้องให้ความสำคัญกับลักษณะเฉพาะของการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ มุ่งเน้นฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการแปล รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้คลังคำศัพท์ ภาษาไทยเชิงธุรกิจ และความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภาคอุตสาหกรรมและประเภทธุรกิจต่าง ๆ ระหว่างประเทศไทยและประเทศจีนในยุคปัจจุบัน ผลการวิเคราะห์ในส่วนแบบสอบถามความต้องการจำเป็นการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน พบว่า นักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนนานมีระดับความต้องการจำเป็นการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจโดยภาพรวมในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนนาน มีความมุ่งมั่นที่ให้ความสำคัญในการเรียนวิชาภาษาไทยเชิงธุรกิจ และมีความต้องการพัฒนาทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการแปลภาษาไทยเชิงธุรกิจให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านทักษะการพูดค่าเฉลี่ยอยู่ลำดับ 1 ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.81) รองลงมาคือ ด้านทักษะการแปล ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.83) เนื่องจากการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจในการสื่อสาร ประสานงานกับคนไทยในการปฏิบัติงานนั้นร้อยละ 80 เป็นการใช้ทักษะการพูด ทักษะการฟังและการการแปลในการติดต่อสื่อสารกับคนไทย และร้อยละ 20 เป็นทักษะการอ่านและการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสิระ สมนาม และคณะว่าทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยที่นักศึกษาชาวจีนชอบมากที่สุด คือทักษะการพูด รองลงมา คือทักษะการฟัง มีส่วนน้อยชอบทักษะการอ่านและการเขียน (สิระ สมนาม และคณะ, 2552) ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทย พบว่า เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วนักศึกษาจีนสาขาวิชาภาษาไทย มีร้อยละ 50.49 ต้องการประกอบอาชีพในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชนในประเทศจีนมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าในอนาคตจะมีนักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทยของมหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนนานจะหางานทำในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชนในประเทศจีนเป็นจำนวนมาก ดังนั้นผู้ใช้บัณฑิต สถานประกอบการ

หรือผู้บริหารหน่วยงานองค์กรจึงมีโอกาสคัดเลือกบัณฑิตได้มากขึ้น ส่งผลให้การหางานทำของบัณฑิตชาวจีน สาขาวิชาภาษาไทยมีการแข่งขันสูงยิ่งขึ้น ทำให้นักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทยของมหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนนานมีความตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนวิชาภาษาไทยเชิงธุรกิจ เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการแปลให้มีประสิทธิภาพสูงสุด พร้อมเข้าสู่การแข่งขันในตลาดและเป็นที่ต้องการขององค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ต่อไป

2. แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทยสามารถวิเคราะห์ได้เป็น 3 แนวทาง ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรเสริม เป็นหลักสูตรที่จัดทำขึ้นใหม่พิเศษ โดยเน้นการเสริมเนื้อหาและกิจกรรมที่ปรับขยายการเรียนรู้ให้กว้างออกไปจากขอบเขตที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเดิม เพื่อให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนประสบการณ์การศึกษา พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้เฉพาะด้าน และเสริมสร้างความสามารถการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการในสภาพสังคมปัจจุบัน รวมทั้งสามารถนำความรู้ที่เรียนไปปรับใช้ในด้านงานธุรกิจ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนั้นไม่ส่งผลกระทบต่อกรอบโครงสร้างหลักสูตรเดิม แต่ถือเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้รายวิชาภาษาไทยเชิงธุรกิจของมหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนนานมีประสิทธิภาพและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาการแข่งขันประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจเป็นเครื่องมือเพื่อการติดต่อสื่อสารตามบริบทธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับอรรถย ธารีเกษ ได้กล่าวว่าหลักสูตรเสริมเป็นหลักสูตรที่จัดขึ้นเป็นพิเศษ เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของนักเรียนรายบุคคลเป็นหลักสูตรที่มีเป้าหมายตามกลุ่มนักเรียน ที่ทำให้สาระเนื้อหา วิธีการสอน สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ มีการจัดทำและวางแผนขึ้น โดยเฉพาะอย่างมีระบบ โดยรูปแบบการจัดอาจต้องใช้ครูเฉพาะทาง ห้องเรียนหรือกลุ่มการเรียนรู้ที่จัดขึ้นให้สอดคล้องกับเป้าหมายหลัก (อรรถย ธารีเกษ, 2559)
- 2) การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยการใช้เทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 เช่น โปรแกรม Wechat โปรแกรม VooV Meeting โปรแกรม Yuketang เป็นต้น ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกันออกไป สอดคล้องกับบทความวิจัยเรื่องสื่อมัลติมีเดียและเทคโนโลยีกับการสอนภาษาจีนในศตวรรษที่ 21 ของ ศศิณัฐ์ สรรคบุรานุรักษ์ ได้กล่าวว่า ในยุคปัจจุบันสื่อมัลติมีเดียและเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนภาษาถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกในการเรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ เห็นได้ความสามารถในการใช้สื่อมัลติมีเดียและเทคโนโลยีเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นอย่างยิ่ง (ศศิณัฐ์ สรรคบุรานุรักษ์, 2560)
- 3) การพัฒนาสื่อการสอน สื่อการสอนถือเป็นแหล่งรวบรวมเนื้อหาวิชา แนะนำกิจกรรม และวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน สอดคล้องกับโศภน รัตนะ ได้กล่าวว่า สื่อการสอนเป็นสื่อนวัตกรรมประเภทเอกสารสิ่งพิมพ์ที่จัดทำขึ้น

เพื่อใช้ประกอบการสอนของครูหรือประกอบการเรียนของผู้เรียนที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งตามหลักสูตร เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูและผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (โคกน รัตน์, 2556) ดังนั้นการเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทย ควรพัฒนาสื่อการสอน และจัดหน่วยการเรียนรู้ตามบริบทของการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ 7 บริบท ได้แก่ 1) บริบทสถานที่ทำงาน 2) บริบทการบริการ 3) บริบทงานสัมมนาธุรกิจ 4) บริบทการเดินทางเพื่อธุรกิจ 5) บริบทการค้า 6) บริบทการลงทุน และ 7) บริบทการแสดงไมตรีจิต ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศจีนปัจจุบัน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน และการอภิปรายผลในงานวิจัยครั้งนี้ ชี้ให้เห็นว่า รายวิชาภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน นับว่าเป็นวิชาที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง การเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจสำหรับนักศึกษาจีนจำเป็นต้องสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของสังคมและผู้เรียน เนื่องจากความสามารถในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจสำหรับนักศึกษาจีน จะส่งผลต่อการเสริมสร้างความมั่นใจ และความเข้าใจในการติดต่อสื่อสารในบริบทธุรกิจต่าง ๆ ระหว่างประเทศจีนและประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ 1) มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนิอันควรร่วมมือกับมหาวิทยาลัยของไทยในการพัฒนาสื่อการสอนรายวิชาภาษาไทยเชิงธุรกิจ สำหรับนักศึกษาจีน โดยตามการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจในบริบทสถานที่ทำงาน บริบทการบริการ บริบทงานสัมมนาธุรกิจ บริบทการเดินทางเพื่อธุรกิจ บริบทการค้า บริบทการลงทุน และบริบทการแสดงไมตรีจิต ทั้ง 7 บริบท 2) มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการเงินยูนิอันควรพัฒนาหลักสูตรเสริม สำหรับนักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 4 เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทยเชิงธุรกิจ โดยการฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการแปลภาษาไทยเชิงธุรกิจให้เป็นไปตามบริบทธุรกิจจริง รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้คำศัพท์ภาษาไทยเชิงธุรกิจ ความรู้หลักภาษาไทย และความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภาคอุตสาหกรรมและประเภทธุรกิจต่าง ๆ ระหว่างประเทศไทยและประเทศจีนในยุคสมัยปัจจุบัน 3. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยเชิงธุรกิจ ผู้สอนควรประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 เช่น โปรแกรม Wechat โปรแกรม VooV Meeting โปรแกรม Yuketang ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้เสมือนบริบทธุรกิจจริง

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ประคอง นิมนานเหมินทร์. (2552). บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 4 วัฒนธรรมการใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครูสภา.
- พนมพร นิธิวิทย. (2540). ภาษาไทยธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศศิณัฐ สรรคบุรณารักษ์. (2560). สื่อมัลติมีเดียและเทคโนโลยีกับการสอนภาษาจีนในศตวรรษที่ 21. วารสาร Veridian E-Journal, Silpakorn University, 10(3), 1239-1256.
- ศิวภรณ์ หอมสุวรรณ. (2543). ภาษาไทยธุรกิจ. เชียงใหม่: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- โสภณ รัตน. (2556). ผลการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียที่มี ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชะริตชนูปถัมภ์ จังหวัดพัทลุง. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. (2563). โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (อีอีซี) เป็นแผนยุทธศาสตร์ภายใต้ไทยแลนด์ 4.0. เรียกใช้เมื่อ 26 พฤษภาคม 2563 จาก <https://www.eeco.or.th/th>
- สิระ สมนาม และคณะ. (2552). ลักษณะการเรียนรู้และกลวิธีการเรียนรู้ภาษาของนักศึกษาชาวจีนที่เรียน ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ณ สถาบันอุดมศึกษาเขตภาคเหนือตอนบน. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 2(2), 80-83.
- อรทัย ธาโรษ. (2559). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอกฉัตร จารุเมธีชน. (2549). ภาษาไทยธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- Cronbach, L. J. (2003). Essential of psychology testing. New York: Hanpercollishes.
- Dudley - Evans, T. & John, M. J. (2007). Developments in English of Specific Purposes. Cambridge: Cambridge University Press.
- Finocchiaro, M. & Brumfit, C. (1983). The functional-Notional Approach from Theory To Practice. New York: Oxford University Press.
- Hutchinson, T. & Walters, A. (1994). English for Specific Purposes. Cambridge: Cambridge University Press.

- Likert, R. A. (1932). Technique for the Measurement of Attitude. *Archives Psychological*, 3(1), 42-48.
- Mackay, R. & Mountford, A. (1978). *English for Specific Purposes*. London: Longman.
- Office of the Leading Group for the Belt and Road Initiative. (2020). Belt and Road Portal. Retrieved May 26, 2020, from <https://www.yidaiyilu.gov.cn/ztindex.htm>
- Stevens, P. (1977). Special purpose language learning: A perspective. *Language Teaching and Linguistic Abstracts*, 10(1), 145-163.